

Ordspråk och ordstäb

Gammal kärlek...

...älskar aldrig

Har man sagt Afår man säga B!

Så här är nästan alla ordspråk uppbyggda.

Ett första led - och sedan ett andra med själva knorren.

Läs det första ledet och låt sedan någon annan fylla i resten!

Unga och gamla över hela landet kommer att ge samma svar.

Det är som att trycka på en knapp!

Men inte kan vi väl 400 ordspråk och talesätt?

Nej, vi kan säkert fler....

Törs Ni pröva om det stämmer?

Friskt vågat... är hälften vunnet!

Musik att minnas

Ordspråk brukar definieras som ”korta satser av levnadsvisdom som blivit allmän egendom hos ett folk”.

Många ordspråk är invandrade från orienten och är mycket gamla, ofta mer än tusen år. När vi använder ett ordspråk citerar vi det oftast ordagrant:

*Gammal kärlek - rostar aldrig
Ingen rök - utan eld
Borta bra - hemma bäst
Det ska vara don - efter person
Ärlighet - varar längst*

Ordstäv är yngre än ordspråk.

Ett ordstäv är en kort, nästan alltid humoristisk sats åtföljd av ”.....sa bonden”,”sa flickan” o.s.v.

*Mycket skrik och lite ull, sa gumman när hon klippte grisen.
Det smaka i alla fall karl, sa flickan när hon kysste tuppen*

Ordstäven lämpar sig knappast för frågesport. Däremot kan det vara roligt att sticka emellan med några ordstäv då och då!

OBS!

Känsliga personer kan säkert tycka att några av *ordstäven* är lite väl grova.

MEN!

Många kan också både fler och värre uttryck än man tror!

Använd gärna ordstäven med en viss försiktighet - och efter eget omdöme....

Allting är lätt.....

Alla är barn	- i början
Alla goda ting	- är tre
Alla känner apan	- men apan känner ingen
Alla vägar bär till	- Rom
Allt klär	- en skönhet
Allt är inte guld	- som glimmar
Allting har en ända	- men korven den har två
Allting är lätt	- när man kan det
Anders braskar	- julen slaskar
Andra tider	- andra seder
Aptiten växer	- medan man äter
Arbetet adlar	- mannen
Arga katter	- får rivet skinn
Av barn och dårar	- får man höra sanningen
Av skadan	- blir man vis
Av två onda ting	- väljer man det minst onda
Bit inte den hand	- som föder dig
Blind höna	- hittar också ett korn
Blod är tjockare	- än vatten
Borta bra	- men hemma bäst
Borta fin	- hemma svin
Borta sträng	- hemma dräng
Bra karl	- reder sig själv
Bränt barn	- skyr elden
Bättre brödlös	- än rådlös

Delad glädje.....

Bättre en fågel i handen
Bättre ett ärligt nej
Bättre fan till rådgivare
Bättre fattig och frisk
Bättre fly

- än tio i skogen
- än ett falskt ja
- än ingen alls
- än rik och sjuk
- än illa fåkta

Bättre förekomma
Bättre halvt hängd
Bättre lyss till den sträng som brast
Bättre sent
Bättre stämman i bäcken

- än förekommas
- än illa gift
- än att aldrig spänna en båge
- än aldrig
- än i ån

Bättre ta det säkra
Bättre vara den förste i byn
De finaste gästerna
Delad glädje
Den drunknar inte

- före det osäkra
- än den andre i stan
- kommer sist
- är dubbel glädje
- som hängas skall

Den ene har lyckan
Den enes bröd
Den friske har tusen önskningar
Den första kärleken
Den gudarna älskar

- den andre får kryckan
- den andres död
- den sjuke bara en
- glömmer man aldrig
- dör ung

Den illa gör
Den man älskar
Den som blir slagen till slant
Den som gapar efter mycket
Den som gräver en grop åt andra

- han illa far
- den agar man
- blir aldrig duktat (riksdaler)
- mister ofta hela stycket
- faller ofta själv däri

Den som sover.....

Den som går i borgen	- han går i sorgen
Den som har en vacker hustru	- behöver mer än två ögon
Den som kommer först till kvarn	- får först mala
Den som köper billigt	- han köper dyrt
Den som lever	- får se
Den som råd lyder	- är vis
Den som sig i leken ger	- får leken tåla
Den som sover	- syndar inte
Den som spar	- han har
Den som talar illa om andra med dig	- han talar illa om dig med andra
Den som tiger	- han samtycker
Den som vågar	- han vinner
Den som väntar på något gott	- väntar aldrig för länge
Det bästa mor har	- det sätter hon på bordet
Det bästa är	- gott nog
Det ena goda	- förskjuter inte det andra
Det första man blir blind på	- är ögonen
Det kan hända	- den bäste
Det magen har	- det har den
Det man inte har i huvudet	- får man ha i benen
Det man inte lägger sig i	- behöver man inte dra sig ur
Det må bära	- eller brista
Det ska böjas i tid	- det som krokigt ska bli
Det ska vara don	- efter person
Det som göms i snö	- kommer upp i tö

Det är av misstagen.....

Det är aldrig för sent	- att lära
Det är av misstagen	- man lär sig
Det är ingen ko på isen	- så länge rumpan är i land
Det är mänskligt att	- fela
Det är skillnad på folk	- och få
Det är svårt att lära gamla hundar	- sitta
Där det finns hjärterum	- där finns det stjärterum
Där vinet går in	- går vettet ut
Efter regn	- kommer solsken
Egen härd	- är guld värd
Eget beröm	- luktar illa
En gång	- är ingen gång
En olycka	- kommer sällan ensam
En svala	- gör ingen sommar
Enade vi stå	- söndrade vi falla
Enighet	- ger styrka
En fisk och en gäst	- luktar illa tredje dagen
Ensam	- är stark
Ett gott samvete	- är den bästa huvudkudden
Ett gott skratt	- förlänger livet
Ett mjukt svar	- stillar vreden
Flygande fågel får något	- sittande intet
Friskt vågat	- hälften vunnet
Fyra ögon	- ser mer än två
För mycket och för litet	- skämmer allt

Hur man än vänder sig.....

Föret är alltid värst	- i portgången
Gammal kärlek	- rostar aldrig
Gammal	- är äldst
Gammalt agg	- har djup tagg
Genom sig själv	- känner man andra
Genvägar	- är senvägar
Geten är	- den fattiges ko
Gjort	- är gjort
Gräset är alltid grönnare	- på andra sidan staketet
Går det	- så går det
Han har varit i Rom	- och inte sett påven
Har man inga bekymmer	- så skaffar man sig
Har man sagt A	- får man säga B
Har man tagit fan i båten	- får man ro'n i land
Hellre fria	- än fälla
Herrar och hundar	- stänger aldrig igen dörren
Hunger	- är den bästa kryddan
Hungriga hundar	- jagar bäst
Hur man än vänder sig	- har man ändan bak
Hälsan	- tiger still
Hämnden	- är ljuv
Högmod	- går före fall
I de blindas rike	- är den enögde kung
I dag röd	- i morgon död
I brist på bröd	- äter man limpa

Ju mer bråttom man har.....

I de lugnaste vattnen	- går de största fiskarna
I krig och kärlek	- är allt tillåtet
I morgon	- är en skälm
I mörkret	- är alla katter grå
I nöden	- prövas vännen
I stjärnljus	- är alla flickor vackra
Inga nyheter	- är goda nyheter
Ingen kan vara alla	- till lags
Ingen ros	- utan törnen
Ingen rök	- utan eld
Ingen tänker på den snö	- som föll ifjol
Ingen undgår	- sitt öde
Ingen vet var haren	- har sin gång
Ingen vet var skon klämmer	- utom den som har den på sig
Ingen är profet	- i sin egen hemstad
Inget ont	- som inte för något gott med sig
Inget svar	- är också ett svar
Intet nytt	- under solen
Ju fler kockar	- desto sämre soppa
Ju mer bråttom man har	- desto sämre går det
Kaka	- söker maka
Kalla händer	- varmt hjärta
Kläderna	- gör mannen
Kommer tid	- kommer råd
Kronans kaka	- är liten men säker

Man får ta dagen.....

Krukan går så länge till vattnet

- att hon slutligen brister

Kunskap

- är makt

Kvinnans list

- övergår mannens förstånd

Kyrkan ska stå

- mitt i byn

Kärlek och hosta

- går inte att dölja

Kärleken drar

- som tio par oxar

Kärleken är beständig

- men föremålen växlar

Kärleken är

- blind

Kärt barn

- har många namn

Lagom

- är bäst

Lagt kort

- ligger

Lika barn

- leka bäst

Liten hjälp

- är också hjälp

Liten tuva

- stjälpes ofta stort lass

Livet är inte alltid

- en dans på rosor

Lova runt

- hålla tunt

Lyckan kommer

- lyckan går

Lyckan står

- den djärve bi

Lätt fånget

- lätt förgånget

Maj våt och kall

- fyller bondens lada all

Man får rätta mun

- efter matsäcken

Man får ta dagen

- som den kommer

Man får ta seden

- dit man kommer

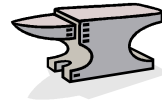
Man kan leda hästen till vattnet

- men inte tvinga den att dricka

Man kan inte både äta kakan

- och ha den kvar

Man måste smida.....

Man känner sina löss	- på gången
Man måste lära sig krypa	- innan man kan gå
Man måste smida	- medan järnet är varmt
Man lär inte för skolan	- utan för livet
Man saknar inte kon	- förrän båset är tomt
Man ser inte skogen	- för bara trä
Man ska hålla tand	- för tunga
Man ska inte binda ris	- åt sin egen rygg
Man ska inte bränna sitt ljus	- i båda ändar
Man ska inte döma	- hunden efter håren
Man ska inte flyga högre	- än vingarna bär
Man ska inte gapa över	- mer än man kan svälja
Man ska inte ge bagarbarn	- bröd
Man ska inte gråta över	- spilld mjölk
Man ska inte gå mellan	- barken och trädet
Man ska inte gå som katten	- kring het gröt
Man ska inte gå över ån	- efter vatten
Man ska inte kasta pärlor	- för svin
Man ska inte kasta sten	- om man sitter i glashus
Man ska inte kasta ut barnet	- med badvattnet
Man ska inte kasta yxan	- i sjön
Man ska inte köpa grisen	- i säcken
Man ska inte lysa	- med lånta fjädrar
Man ska inte lägga alla ägg	- i samma påse
Man ska inte ropa hej	- förrän man är över bäcken

Man ska inte säga av den gren.....

- Man ska inte skåda given häst
Man ska inte säga av den gren
Man ska inte sälja skinnet
Man ska inte sätta bocken
Man ska ta boten
- Man ska sluta
Man ska vara om sig och kring sig
Man vet vad man har
Medan gräset växer
Min dräng hade också en dräng
- Mister du en
Morgonstund
Mot dumheten kämpar själva gudarna
Mulen morgon
Mycket ska man höra
- Mycket snack
Mycket
Många bäckar små
Många munnar
Människan spår
- Nya kvastar
Någon gång
När barnet får sin vilja fram
När det regnar välling
När man talar om trollen
- i munnen
 - man sitter på
 - förrän björnen är skjuten
 - till trädgårdsmästare
 - där man fick soten
 - när det är som roligast
 - om man ska få något i sig och på sig
 - men inte vad man får
 - dör kon
 - och båda voro de lata
 - står dig tusen åter
 - har guld i mun
 - förgäves
 - ger solig dag
 - innan öronen ramlar av
 - i liten verkstad
 - vill ha mer
 - gör en stor å
 - gör tomma fat
 - men Gud rår
 - sopar bäst
 - ska vara den första
 - gråter det inte
 - har den fattige ingen sked
 - står de i farstun

Skrattar bäst.....

När fan blir gammal	- blir han religiös
När katten är borta	- dansar råttorna på bordet
När nöden är som störst	- är hjälpen som närmast
Nära	- skjuter ingen hare
Nöden	- har ingen lag
Nöden	- är uppfinningarnas moder
Olika falla	- ödets lotter
Omväxling	- förnöjer
Ont krut	- förgås inte så lätt
Ont ska med	- ont fördrivas
Otack	- är världens lön
Pengar öppnar alla dörrar	- utom himlens
Prisa icke dag	- förrän sol gått ned
På sig själv	- känner man andra
Rom byggdes inte	- på en dag
Rädda gossar	- får inte kyssa vackra flickor
Rädda hundar	- skäller mest
Rätt ska vara	- rätt (om inte fan gjort det krokigt)
Räven byter skinn	- men inte sinn
Själv	- är bästa dräng
Ska det gå åt helvete	- ska det gå med musik
Skadeglädjen	- är den enda sanna glädjen
Skit och flit	- gör bonden rik
Skomakare	- bliv vid din läst!
Skrattar bäst	- som skrattar sist

Som man sår.....

Slutet gott	- allting gott
Slakten	- är värst
Smakar det	- så kostar det
Små barn små bekymmer	- stora barn stora bekymmer
Små grytor	- har också öron
Små smulor	- är också bröd
Små sår och fattiga vänner	- ska man inte förakta
Snålheten	- bedrar visheten
Solen skiner också	- på liten stuga
Som de gamla sjunga	- kvittra de unga
Som man bäddar	- får man ligga
Som man ropar i skogen	- får man svar
Som man sår	- får man skörda
Som man är klädd	- blir man hädd
Somliga kan	- och somliga lär dig aldrig
Stor i orden	- men liten på jorden
Stora ord och fett fläsk	- fastnar inte i halsen
Synden	- straffar sig själv
Svårigheter	- är till för att övervinnas
Så länge det finns liv	- finns det hopp
Sådan far	- sådan son
Sådant läder	- ska sådan smörja ha
Såga inte av den gren	- du sitter på
Tala är silver	- men tiga är guld
Tiden går fort	- när man har roligt

Vad man inte vet.....

Tiden läker	- alla sår
Tillfället	- gör tjuven
Tomma tunnor	- skramlar mest
Troll spricka	- i solen
Tron kan försätta	- berg
Trägen	- vinner
Tröst för ett	- tigerhjärta
Tur i spel	- otur i kärlek
Vackra visor	- är aldrig långa
Vad man inte vet	- har man inte ont av
Var dag har nog	- av sin plåga
Var fågel sjunger	- efter sin näbb
Var och en blir salig	- på sitt sätt
Var och en sin egen lyckas	- smed
Var vänlig mot alla	- men vän med få
Varav hjärtat är fullt	- talar munnen hult
Vill man vara fin	- får man lida pin
Vägen till mannens hjärta	- går genom magen
Världen vill	- bedragas
Ärlighet	- varar längst
Även den lataste springer	- när han har eld i byxorna
Även solen	- har sina fläckar
Även tystnaden	- talar
Ögonen är själens	- spegel
Övning	- ger färdighet